

NORGES DØVEFORBUND

PRINSESSE MÄRTHA LOUISE ER NORGES DØVEFORBUNDS HØYE BESKYTTER

Helse- og omsorgsdepartementet
Postmottak@hod.dep.no

Oslo, 25. november 2014

Akuttutvalgets rapport - høring

Norges Døveforbund (NDF) viser til Akuttutvalgets samlede beskrivelse av de akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus - en delrapport med innspill til Nasjonal helse- og sykehusplan og melding til Stortinget om fremtidens primærhelsetjeneste.

NDF har tidligere sendt innspill til Nasjonal helse- og sykehusplan hvor vi la særskilt vekt på retten til tegnspråktolk ved innleggelse på sykehus.

- NDF har ved flere anledninger og i et uvisst antall høringer påpekt behovet for og rett til å ta kontakt med nødetatene. Et universell utformet nødvarslingssystem som hurtig kan knyttes mot 110, 112, 113 samt det nye nødnettet - og som ivaretar de formelle sikkerhetskravene myndighetene stiller - må vi kunne forvente kommer på plass i 2015.
- Helse- og omsorgsdepartementet bør, sammen med NDF og andre parter, gjøre et prosjekt hvis formål er å få på plass en tolketjeneste (ved innleggelse på sykehus og akuttmedisinske tjenester) som sikrer døve og hørselshemmede en rettstrygghet og ikke-diskriminerende behandling.

Etter å ha søkt gjennom Akuttutvalgets delrapport og sett på utvalgets mandat stiller vi oss svært undrende til at det ikke tas hensyn til at så mange som rundt 700 000 av den norske befolkning er hørselshemmede eller døve. Utvalget har i mandat å *gjennomgå akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus og beskrive et helhetlig system som skal ivareta befolkningens behov for trygghet ved akutt sykdom og skade.*

Det skal forslås nasjonale krav til legevakt, utvalget skal se på de frivilliges rolle og befolkningsperspektivet. Utvalget er også bedt om å avklare roller, se på behov for folkeopplysnings- og kompetansehevingstiltak, utrede samarbeidsformer, etablere

felles strategier og tiltak på tvers av organisasjoner, og gjennomgå dagens regelverk.

Det er da påfallende at det ikke nevnes hvordan man skal ivareta sikkerheten og tryggheten til pasienter som er døve eller hørselshemmede.

Kap 2.1.5 omhandler nødnett og ny teknologi men nevner ikke at store deler av befolkningen ikke har tilgang til nødsentralene. NDF har i mange år jobbet for at nødsentralene skal bli tilgjengelige via tekstbasert varsling via mobil.

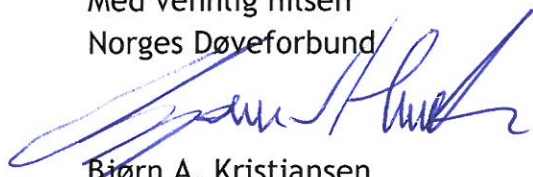
Justisdepartementet har lovet at dette skal være på plass i 2015. Utvalget må derfor skrive noe om dette i sin rapport.

Regjeringens offentlige utvalg som har sett på bruk av tolk i offentlig sektor (NOU 2014:8) viser til blant annet stort underforbruk og at mangelfull tolketjeneste svekker rettstryggheten og er en fare for liv og helse. Det må være en plikt for offentlige tjenesteytere å tilkalle kvalifiserte tolker når hensynet til rettstrygghet og likebehandling er sentralt.

Pasientens sikkerhet er det primære og derfor er det ikke helsepersonale som skal definere pasientens behov for tolketjeneste. Det kan bare den døve og hørselshemmede selv gjøre (eller pårørende i akutte situasjoner). Men vi erfarer at nettopp fordi sykehusene har ansvar for å bestille og betale tolk, avgjør de også hvor mye tegnspråktolkning som er nødvendig.

Vi mener en avklaring om tilgang til nødtjenestene og rett til tegnspråktolk ligger innenfor Akuttutvalgets mandat - men er altså ikke nevnt. En gjennomgåelse av regelverket, et helhetlig system som skal ivareta befolkningens behov for trygghet, rolleavklaringer og kompetansehevingstiltak - som ligger i mandatet - må gjelde for *hele* befolkningens rett til sikkerhet og trygg behandling ved akuttmedisinske tjenester.

Med vennlig hilsen
Norges Døveforbund

Bjørn A. Kristiansen
Generalsekretær

Sissel Gjøn
interessepolitisk rådgiver